

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia <data wydania aktu> r.

w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2365, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania przy wykonywaniu przez funkcjonariuszy Straży Granicznej następujących uprawnień:
  - a) legitymowania lub ustalania w inny sposób tożsamości osoby,
  - b) zatrzymywania osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987) i innych ustaw,
  - c) zatrzymywania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia,
  - d) doprowadzania osób do właściwego organu Straży Granicznej, sądu lub prokuratury,
  - e) doprowadzania cudzoziemców, wobec których są prowadzone postępowania określone w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz.) oraz w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 51, 107, 650 i 1669), a także umieszczonych w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców - do organu Straży Granicznej, sądu, prokuratury, jednostki organizacyjnej Policji,

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2405 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 730, 894 i 1544.

województwa, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, placówek opiekuńczo-wychowawczych lub podmiotów leczniczych,

- f) doprowadzania do granicy państwowej albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, cudzoziemców:
- którym została wydana decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu podlegająca przymusowemu wykonaniu zgodnie z art. 329 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
  - którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, i wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 463 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
  - którym została wydana decyzja o wydaleniu podlegająca przymusowemu wykonaniu zgodnie z art. 71 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 900),
  - podlegających przekazaniu, o którym mowa w art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w art. 393b ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 2) wzory dokumentów stosowanych w sprawach, o których mowa w pkt 1;
- 3) podmioty uprawnione do zarządzania doprowadzenia osób, o których mowa w pkt 1 lit. b, d i e;
- 4) szczegółowe warunki dokonywania doprowadzeń przy użyciu środków transportu.

§ 2. 1. Funkcjonariusz Straży Granicznej, zwany dalej „funkcjonariuszem”, przystępując do wykonywania czynności służbowych związanych z realizacją uprawnień, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 4-5b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, podaje swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, przyczynę podjęcia czynności służbowych, a na żądanie podaje podstawę prawną podjęcia czynności.

2. Przystępując do wykonywania czynności służbowych, o których mowa w ust. 1, wobec tej samej osoby, w tym samym dniu, funkcjonariusz, może odstąpić od podania swojego stopnia, imienia i nazwiska, chyba że z takim żądaniem zwróci się osoba, w stosunku do której wykonywane są czynności.

§ 3. W przypadku ujawnienia w toku wykonywania czynności służbowych, o których mowa w § 1, przedmiotów, które stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, funkcjonariusz, w granicach dostępnych środków, niezwłocznie podejmuje czynności ochronne, a w szczególności zabezpiecza zagrożone miejsce przed dostępem osób postronnych oraz powiadamia odpowiednio dyżurnego operacyjnego oddziału Straży Granicznej, służbę dyżurną ośrodka Straży Granicznej lub dyżurnego właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji o konieczności podjęcia działań mających na celu usunięcie tego niebezpieczeństwa.

Rozdział 2

Legitymowanie osób

§ 4. 1. Funkcjonariusz ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) dokumentu paszportowego;
- 3) dokumentu podróży;
- 4) dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 19e ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570 oraz z 2018 r. poz. 1000, 1544 i 1699), który odpowiednio do żądania funkcjonariusza został okazany lub przekazany celem potwierdzenia integralności, pochodzenia i ważności tego dokumentu elektronicznego;
- 5) innego dokumentu zawierającego fotografię, nazwę organu wydającego i oznaczonego numerem lub serią.

2. W przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie tożsamości osoby legitymowanej na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, tożsamość tej osoby ustala się na podstawie:

- 1) oświadczenia innej osoby, która jest funkcjonariuszowi znana osobiście;
- 2) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona w sposób, o którym mowa w ust. 1 lub w pkt 1.

§ 5. W przypadku, gdy osoba legitymowana jest funkcjonariuszowi znana osobiście, ustalenie jej tożsamości nie wymaga legitymowania.

§ 6. W przypadku gdy funkcjonariusz legitymuje osoby znajdujące się w pojeździe, może zażądać od nich opuszczenia pojazdu, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia ich tożsamości.

§ 7. 1. Funkcjonariusz dokumentuje legitymowanie osoby w systemie teleinformatycznym Straży Granicznej lub w notatniku służbowym, lub na informatycznym nośniku danych, lub sporządza notatkę służbową, wpisując datę, czas, miejsce i przyczynę legitymowania oraz następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) obywatelstwo;
- 3) datę urodzenia;
- 4) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej;
- 5) numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL – imiona rodziców i nazwisko rodowe.

2. Funkcjonariusz dokumentując legitymowanie osoby może dodatkowo wpisać takie dane jak miejsce urodzenia, adres zameldowania lub zamieszkania.

3. W przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 2, funkcjonariusz wpisuje imię i nazwisko osoby legitymowanej oraz dane określone w pkt 2-5, o ile jest możliwe ich ustalenie.

§ 8. W razie braku możliwości ustalenia tożsamości osoby legitymowanej lub wątpliwości co do jej tożsamości, funkcjonariusz może wykorzystywać inne dane identyfikacyjne pozwalające na określenie tożsamości osoby, w szczególności fotografie i opisy wizerunku znajdujące się w dostępnych Straży Granicznej zbiorach informacji, o których mowa w art. 10a ust. 6 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej lub zbiorach informacji dostępnych na podstawie umów międzynarodowych i prawa Unii Europejskiej. Funkcjonariusz może też pobrać od tej osoby odciski linii papilarnych w celu przeprowadzenia wywiadu daktyloskopijnego.

Rozdział 3

Zatrzymywanie osób

§ 9. 1. Funkcjonariusz podczas zatrzymania osoby przed przystąpieniem do zbierania niezbędnych danych, w tym przed ustaleniem jej tożsamości sprawdza, czy ma ona przy sobie:

- 1) broń lub inne niebezpieczne przedmioty,
- 2) przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego,
- 3) przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi,
- 4) urządzenia telekomunikacyjne,

2. Funkcjonariusz odbiera osobie zatrzymanej broń, przedmioty i urządzenia, o których mowa w ust. 1;

3. Jeżeli z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że zatrzymywana osoba może mieć przy sobie broń palną lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi, to funkcjonariusz przystępujący do zatrzymania poprzedza wykonanie czynności wymienionych w ust. 1 okrzykiem "Straż Graniczna!".

§ 10. 1. Funkcjonariusz po dokonaniu zatrzymania osoby sporządza protokół zatrzymania osoby, którego kopię doręcza jej za potwierdzeniem;

2. W przypadku zatrzymania nieletniego, z wyłączeniem małoletniego cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki, funkcjonariusz sporządza protokół zatrzymania nieletniego, którego kopię doręcza mu za potwierdzeniem.

3. Jeżeli zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest ona pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo że z innych powodów ma ona zakłóconą świadomość, czynności związane z poinformowaniem tej osoby o jej prawach, oraz doręczeniem jej protokołu zatrzymania lub protokołu zatrzymania nieletniego wykonuje się po ustaniu tych przyczyn.

4. Wzór protokołu zatrzymania:

- 1) osoby określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) nieletniego określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 11. 1. W razie wniesienia przez osobę zatrzymaną zażalenia na zasadność, legalność lub prawidłowość zatrzymania, funkcjonariusz niezwłocznie przekazuje właściwemu sądowi kopię protokołu zatrzymania osoby wraz z materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

2. W razie wniesienia przez osobę zatrzymaną zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania, funkcjonariusz niezwłocznie przekazuje właściwemu prokuratorowi kopię protokołu zatrzymania osoby wraz z materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

§ 12. 1. Zatrzymaną osobę, gdy jest to uzasadnione charakterem czynności, które będą wobec niej podejmowane, można umieścić w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Straży Granicznej przeznaczonym dla osób zatrzymanych.

2. W przypadku, gdy jest to uzasadnione odległością od siedziby najbliższej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej posiadającej pomieszczenie przeznaczone dla osób

zatrzymanych, zatrzymaną osobę można umieścić w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Policji przeznaczonym dla osób zatrzymanych.

Rozdział 4

Doprowadzanie osób

§ 13. 1. Doprowadzenie osób zarządzają:

- 1) kierownik jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub jego zastępca, z wyłączeniem komendanta ośrodka szkolenia Straży Granicznej i jego zastępcy;
- 2) kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych albo kierownik jej komórki wewnętrznej;
- 3) kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej właściwej do spraw cudzoziemców albo kierownik jej komórki wewnętrznej;
- 4) kierownik komórki organizacyjnej Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych lub jego zastępca;
- 5) kierownik komórki organizacyjnej komendy oddziału Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych lub jego zastępca;
- 6) kierownik komórki organizacyjnej komendy oddziału Straży Granicznej właściwej do spraw cudzoziemców lub jego zastępca;
- 7) kierownik komórki organizacyjnej komendy oddziału Straży Granicznej właściwej w sprawach organizowania pobytu cudzoziemcom w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców lub jego zastępca;
- 8) kierownik komórki organizacyjnej komendy oddziału Straży Granicznej właściwej w sprawach zabezpieczenia działań lub jego zastępca;
- 9) kierownik komórki organizacyjnej placówki Straży Granicznej właściwej w sprawach organizowania pobytu cudzoziemcom w strzeżonym ośrodku lub jego zastępca;
- 10) kierownik komórki organizacyjnej ośrodka Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych lub jego zastępca;
- 11) dyżurny operacyjny oddziału Straży Granicznej;
- 12) dyżurny ośrodka Straży Granicznej;

- 13) kierownik zmiany, dyżurny operacyjny placówki lub dywizjonu Straży Granicznej;
  - 14) dowódca jednostki pływającej Straży Granicznej;
  - 15) kierownik zmiany strzeżonego ośrodka lub aresztu dla cudzoziemców
- zwani dalej "zarządzającymi doprowadzenie".

2. Doprowadzenie osób, z wyjątkiem doprowadzenia do portu lotniczego albo morskogo państwa, do którego cudzoziemiec jest doprowadzany, jest dokonywane na podstawie nakazu doprowadzenia wydanego przez zarządzającego doprowadzenie.

3. Nakaz doprowadzenia nie jest wymagany w przypadku, gdy osoby zatrzymane są doprowadzane przez funkcjonariuszy, którzy:

- 1) dokonali ich zatrzymania w trakcie pełnienia służby lub
- 2) zostali do tego wyznaczeni przez komendanta placówki Straży Granicznej, jego zastępcę, kierownika zmiany, dyżurnego operacyjnego placówki Straży Granicznej lub dywizjonu Straży Granicznej lub dowódcę jednostki pływającej Straży Granicznej, jeżeli doprowadzenie z miejsca zatrzymania do siedziby placówki przez funkcjonariuszy, którzy dokonali ich zatrzymania w trakcie pełnienia służby, jest niemożliwe lub znacznie utrudnione.

4. Doprowadzenie osób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być dokonywane etapowo, z udziałem dwóch lub więcej jednostek organizacyjnych Straży Granicznej.

5. Wzór nakazu doprowadzenia określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 14. 1. Doprowadzenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w § 13 ust. 3, dokonują funkcjonariusze, którzy pełnią służbę w:

- 1) pomieszczeniach przeznaczonych dla osób zatrzymanych;
- 2) komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach konwojowo-ochronnych w ramach jednostek organizacyjnych Straży Granicznej;
- 3) komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach zabezpieczenia działań w ramach jednostek organizacyjnych Straży Granicznej.

2. W przypadku, gdy doprowadzenie osób przez funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, osoby te mogą być doprowadzone przez innych funkcjonariuszy przeszkolonych w zakresie dokonywania doprowadzeń, wyznaczonych imiennie przez zarządzającego doprowadzenie.

3. W przypadku, gdy cudzoziemiec jest doprowadzany do portu lotniczego albo morskogo innego państwa, doprowadzanie jest dokonywane przez funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3 lub w ust. 2, którzy ukończyli szkolenie specjalistyczne w zakresie

doprowadzania do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony oraz posługują się co najmniej jednym językiem obcym w stopniu komunikatywnym.

§ 15. 1. W przypadku, gdy doprowadzenie jest dokonywane także na obszarze wykraczającym poza zasięg terytorialny jednostki organizacyjnej Straży Granicznej, której funkcjonariusze doprowadzają osoby, powiadamia się o tym niezwłocznie jednostki organizacyjne Straży Granicznej oraz jednostki organizacyjne Policji, w których zasięgu terytorialnym doprowadzenie jest dokonywane.

2. Powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje zarządzający doprowadzenie lub funkcjonariusz, który jest odpowiedzialny za organizację doprowadzenia.

3. W przypadkach, gdy powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, nie może być dokonane przez osoby, o których mowa w ust. 2, powiadomienia dokonuje funkcjonariusz dowodzący doprowadzeniem.

§ 16. 1. Doprowadzenie osób rozpoczyna się po ich zatrzymaniu przez funkcjonariuszy lub po ich przekazaniu funkcjonariuszom.

2. Grupą funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia dowodzi funkcjonariusz:

- 1) wskazany jako dowódca w:
  - a) nakazie doprowadzenia,
  - b) pisemnym poleceniu Komendanta Głównego Straży Granicznej - w przypadku doprowadzania cudzoziemca do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony,
- 2) który dokonał zatrzymania lub który został wyznaczony przez kierującego funkcjonariuszami, którzy dokonali zatrzymania w trakcie pełnienia przez nich służby - w przypadku, o którym mowa w § 13 ust. 3 pkt 1,
- 3) wyznaczony na dowódcę przez komendanta placówki Straży Granicznej, jego zastępcę, kierownika zmiany, dyżurnego operacyjnego placówki lub dywizjonu Straży Granicznej lub dowódcę jednostki pływającej Straży Granicznej - w przypadku, o którym mowa w § 13 ust. 3 pkt 2 - zwany dalej "dowódcą".

3. Funkcjonariusze dokonują doprowadzenia z odpowiednim do mogących zaistnieć zagrożeń wyposażeniem i uzbrojeniem, określonym przez dowódcę doprowadzenia.

4. Dowódca w chwili rozpoczęcia doprowadzenia osób:

- 1) sprawdza ich tożsamość;

- 2) sprawdza, czy osoby posiadają zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do realizacji doprowadzenia lub inny dokument wymagany do realizacji operacji powrotowych;
- 3) sprawdza zgodność przekazanych mu dowodów rzeczowych i depozytu z dokumentacją zawierającą ich wykaz;
- 4) poleca funkcjonariuszom sprawdzenie, czy osoby doprowadzane mają przy sobie:
  - a) broń lub inne niebezpieczne przedmioty,
  - b) przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego,
  - c) przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi;
- 5) poleca funkcjonariuszom odebranie osobom doprowadzanym broni i przedmiotów, o których mowa w pkt 4;
- 6) zapewnia bezpieczeństwo osób doprowadzanych, funkcjonariuszy i innych osób przez wyznaczenie funkcjonariuszom zadań, w tym wyznaczenie funkcjonariuszy imiennie odpowiedzialnych za poszczególne osoby doprowadzane;
- 7) sprawdza, czy wyposażenie i uzbrojenie funkcjonariuszy jest odpowiednie do mogących zaistnieć zagrożeń.
- 8) sprawdza, czy przed rozpoczęciem doprowadzania dopełniono wobec osób doprowadzanych obowiązku, o którym mowa w art. 48 ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1120 oraz z 2018 r. poz. 106 i 138);
- 9) wskazuje funkcjonariuszom osoby, w przypadku których stosuje się wzmożone środki ostrożności;
- 10) przekazuje funkcjonariuszom informacje o osobach doprowadzanych, mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo podczas wykonywania pozostałych czynności w ramach doprowadzania lub podczas pobytu tych osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, a w przypadku cudzoziemców - również w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców.

§ 17. 1. Dowódca może odmówić doprowadzenia osób, jeżeli podczas ich przejmowania ujawniono dodatkowe okoliczności mogące mieć bezpośredni wpływ na prawidłowy przebieg doprowadzenia lub bezpieczeństwo jego uczestników, w szczególności ze względu na:

- 1) stan zdrowia osoby doprowadzanej;

2) nieodpowiednie do mogących zaistnieć zagrożeń uzbrojenie i wyposażenie funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia.

2. O odmowie doprowadzenia osób dowódca niezwłocznie informuje bezpośredniego przełożonego, który powiadamia o tym fakcie zarządzającego doprowadzenie.

3. W przypadku odmowy doprowadzenia osób dowódca sporządza pisemny meldunek zawierający opis okoliczności uzasadniających odmowę i przekazuje go zarządzającemu doprowadzenie za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego.

§ 18. 1. Doprowadzenia do portu lotniczego albo morskiego, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, funkcjonariusze dokonują na pokładzie rejsowego lub wycarterowanego statku powietrznego albo promami pasażerskimi odbywającymi regularne rejsy.

2. Doprowadzenia wykonywane drogą lądową realizowane są przy użyciu samochodu specjalnego (więźniarki), innych środków transportu Straży Granicznej, a także publicznego transportu zbiorowego, z wyłączeniem środków komunikacji miejskiej, lub pieszo.

3. Doprowadzenia, o których mowa w ust. 1 i 2 dokonuje dwóch lub większa liczba funkcjonariuszy.

4. Decyzję o liczbie funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia podejmuje zarządzający doprowadzenie lub funkcjonariusz wskazany jako dowódca.

§ 19. 1. Osoby doprowadzane samochodem specjalnym (więźniarką) umieszcza się w części pojazdu wydzielonej dla osób zatrzymanych.

2. Po umieszczeniu osób w samochodzie specjalnym (więźniarce) funkcjonariusze zajmują przeznaczone dla nich miejsca. Dowódca zajmuje siedzenie obok kierowcy.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach funkcjonariusze mogą zająć miejsca w części pojazdu wydzielonej dla osób zatrzymanych.

§ 20. W przypadku dokonywania doprowadzenia samochodem osobowym, osobę doprowadzaną umieszcza się na tylnym siedzeniu obok funkcjonariusza zajmującego miejsce za kierowcą lub pomiędzy funkcjonariuszami.

§ 21. 1. Osoby doprowadzane autobusem umieszcza się na siedzeniach najbardziej oddalonych od drzwi, przy oknach. Funkcjonariusze zajmują siedzenia znajdujące się obok siedzeń zajmowanych przez osoby doprowadzane.

2. Osoby doprowadzane autobusem można umieścić na siedzeniach znajdujących się obok siebie. Funkcjonariusze zajmują siedzenia znajdujące się obok siedzeń zajmowanych przez osoby doprowadzane lub bezpośrednio za tymi siedzeniami.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, dowódca zajmuje miejsce znajdujące się obok siedzeń zajmowanych przez funkcjonariuszy lub bezpośrednio za tymi siedzeniami.

§ 22. 1. Osoby doprowadzane pociągiem umieszcza się, w miarę możliwości, tyłem do kierunku jazdy pomiędzy funkcjonariuszami.

2. Dowódca zajmuje miejsce obok siedzenia zajętego przez jednego z funkcjonariuszy.

§ 23. 1. Osoby doprowadzane statkiem powietrznym wprowadza się na pokład tego statku, w miarę możliwości, przed innymi pasażerami i umieszcza się w tylnej części pokładu, z dala od wyjść awaryjnych.

2. Funkcjonariusze, po umieszczeniu osób doprowadzanych na pokładzie statku powietrznego, zajmują, w miarę możliwości, siedzenia znajdujące się obok siedzeń zajmowanych przez osoby doprowadzane.

3. Osoby doprowadzane wyprowadza się z pokładu statku powietrznego po jego opuszczeniu przez pasażerów.

§ 24. 1. Osoby doprowadzane statkiem morskim umieszcza się w odrębnej kabinie pasażerskiej lub w innym miejscu wskazanym przez załogę statku.

2. Funkcjonariusze, po umieszczeniu osób doprowadzanych na pokładzie statku morskiego, zajmują, w miarę możliwości, miejsca znajdujące się w kabinie pasażerskiej lub w innym miejscu zajmowanym przez osoby doprowadzane, jak najbliżej miejsc, na których zostały umieszczone osoby doprowadzane.

§ 25. 1. W przypadku dokonywania doprowadzenia osób specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego, jeden z funkcjonariuszy realizujących doprowadzenie zajmuje miejsce w tym środku transportu.

2. Podczas dokonywania doprowadzenia określonego w ust. 1 pozostali funkcjonariusze przemieszczają się środkiem transportu Straży Granicznej bezpośrednio za specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego.

3. W przypadku braku możliwości przebywania funkcjonariusza w specjalistycznym środku transportu sanitarnego, funkcjonariusze realizujący doprowadzenie przemieszczają się środkiem transportu Straży Granicznej.

§ 26. 1. Podczas doprowadzania funkcjonariusze wykonują polecenia dowódcy, a ponadto w szczególności:

- 1) obserwują zachowanie osób doprowadzanych;
- 2) uniemożliwiają kontaktowanie się osób doprowadzanych ze sobą lub z innymi osobami, jeśli może to spowodować zakłócenie czynności doprowadzenia;
- 3) nie udzielają informacji o osobach doprowadzanych innym osobom;
- 4) nie pozostawiają osób doprowadzanych bez nadzoru lub pod nadzorem innych osób;
- 5) nie zdejmują osobie doprowadzanej kajdanek bez zgody dowódcy, o ile osoba doprowadzana jest w kajdankach;
- 6) nie wykonują czynności niezwiązanych z dokonywaniem doprowadzenia.

2. Dowódca odnotowuje w notatniku służbowym istotne zdarzenia mające wpływ na przebieg doprowadzenia.

§ 27. 1. Gdy są doprowadzane osoby, co do których zachodzi podejrzenie, że mogą dokonać zamachu na życie lub zdrowie własne, funkcjonariusza lub innych osób, mogą podjąć próbę ucieczki albo które zachowują się agresywnie, stosuje się następujące wzmożone środki ostrożności:

- 1) wyznacza się liczbę funkcjonariuszy adekwatną do poziomu zagrożenia lub funkcjonariuszy przeszkolonych do realizacji zadań mających na celu zabezpieczenie działań Straży Granicznej;
- 2) doprowadza się te osoby wyłącznie samochodem specjalnym (więźniarką).

2. Gdy zachodzi podejrzenie, że podczas doprowadzania może dojść do ataku na funkcjonariuszy w celu uwolnienia osób doprowadzanych, co najmniej jeden z funkcjonariuszy może zostać uzbrojony w broń maszynową.

3. W przypadku ataku na funkcjonariuszy w celu uwolnienia osób doprowadzanych dowódca zarządza umieszczenie osób doprowadzanych w miejscu najbardziej bezpiecznym i uniemożliwiająącym ucieczkę oraz organizuje obronę.

§ 28. W przypadku, gdy stan zdrowia osoby doprowadzanej wymaga zapewnienia jej opieki medycznej, funkcjonariusze dokonują doprowadzenia do granicy państwowej albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, pod opieką personelu medycznego.

§ 29. Gdy osoby doprowadzane są poddawane badaniom lekarskim, dowódca lub upoważniony przez niego funkcjonariusz zapewnia warunki uniemożliwiające im ucieczkę

z miejsca prowadzenia badań. W tym celu dowódca lub upoważniony przez niego funkcjonariusz może zwrócić się o pomoc do najbliższej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub jednostki organizacyjnej Policji.

§ 30. Funkcjonariusze podczas doprowadzania osoby do granicy państwowej albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, mogą tę osobę umieścić w pomieszczeniach przeznaczonych dla osób zatrzymanych Straży Granicznej, znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania oddziału Straży Granicznej właściwego ze względu na miejsce, w którym cudzoziemiec przekracza granicę, do czasu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na pokładzie statku powietrznego lub morskiego.

§ 31. 1. W przypadku ucieczki osób doprowadzanych dowódca zarządza umieszczenie pozostałych osób doprowadzanych w miejscu uniemożliwiającym ucieczkę i organizuje bezpośredni pościg.

2. Wobec osób doprowadzanych, którym udaremniono ucieczkę, stosuje się środki ostrożności, o których mowa w § 26 ust. 1.

§ 32. W przypadkach określonych w § 26 ust. 3 i § 30 ust. 1 dowódca niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu najbliższą jednostkę organizacyjną Straży Granicznej lub jednostkę organizacyjną Policji i w razie potrzeby zwraca się do nich o pomoc.

§ 33. 1. Jeżeli podczas doprowadzania osób zajdą okoliczności uniemożliwiające jego kontynuację, dowódca, wykorzystując dostępne środki łączności, niezwłocznie informuje o tym bezpośredniego przełożonego, który powiadamia o tym fakcie zarządzającego doprowadzenie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dowódca sporządza pisemny meldunek o okolicznościach uniemożliwiających kontynuację doprowadzenia osób i przekazuje go zarządzającemu doprowadzenie za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego.

§ 34. Doprowadzenie kończy się z chwilą:

- 1) uzyskania w nakazie doprowadzenia pisemnego potwierdzenia dokonania tej czynności - w przypadku doprowadzenia dokonywanego na podstawie nakazu doprowadzenia;
- 2) przekazania osoby doprowadzanej właściwym organom państwa, do którego nastąpiło doprowadzenie - w przypadku doprowadzenia do granicy państwowej albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego nastąpiło doprowadzenie;

- 3) przekazania osoby doprowadzanej właściwemu organowi lub doprowadzenia jej do pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych - w przypadku doprowadzenia w sytuacjach, o których mowa w § 13 ust. 3;
- 4) przyjęcia cudzoziemca na oddział szpitalny w placówce leczniczej.

§ 35. 1. W przypadku dokonywania doprowadzenia do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec został doprowadzony, dowódca, w terminie 14 dni od dnia powrotu z podróży służbowej poza granicami kraju, sporządza sprawozdanie z dokonania doprowadzenia.

2. Sprawozdanie zawiera:

- 1) imiona i nazwiska osób doprowadzanych;
- 2) imiona i nazwiska funkcjonariuszy doprowadzających;
- 3) opis przebiegu doprowadzenia, ze szczególnym uwzględnieniem zdarzeń, które miały wpływ na przebieg doprowadzenia;
- 4) wnioski i uwagi istotne dla organizacji i dokonywania doprowadzenia przez funkcjonariuszy.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

ZAPOZNAŁEM SIĘ

**PROTOKÓŁ
ZATRZYMANIA OSOBY**

.....
(nazwa i numer rejestru albo znak sprawy)

.....
(nazwa jednostki SG prowadzącej sprawę)

.....
(imię i nazwisko osoby zatrzymanej)

Czas zatrzymania osoby

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Miejsce zatrzymania

.....
(miejsce czynności – adres lub inne określenie miejsca zatrzymania albo nazwa jednostki organizacyjnej SG)

Zatrzymania dokonał

.....
(stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza SG)

Z

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej SG)

Miejsce i czas sporządzenia protokołu

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Osoby uczestniczące w czynności

.....
(protokolant, stenograf, tłumacz lub inna osoba; w każdym przypadku: stopień – dotyczy funkcjonariusza SG, imię i nazwisko osoby innej niż zatrzymana i prowadząca czynność)

Na podstawie:

- art. 9 ust. 1/art. 11 ust. 1 pkt 5* ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej w związku z:
  - art. 75 § 2/art. 244 § 1/art. 247 § 1/art. 285 § 2/art. 605a* ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego
  - art. 91 § 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
  - art. 394 ust. 1/1a pkt .....* i 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
  - art. 87 ust. 1 pkt ..... ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
  - .....
- art. 11 ust. 1 pkt 5a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej

Osoba zatrzymana:

.....
(imię i nazwisko) (nazwisko rodowe) (data i miejsce urodzenia)

syn/córka* .....
(nazwisko rodowe matki)

zamieszkały(-ła) w .....
(adres)

zajęcie .....
(rodzaj wykonywanej pracy/uczeń/student/emeryt/bezrobotny, inny)

Tożsamość osoby zatrzymanej ustalono na podstawie:

- dowodu osobistego/dokumentu paszportowego/podróży/innego* .....
(nazwa, seria i numer, data wydania dowodu osobistego, dokumentu paszportowego, podróży lub innego oraz nazwa organu wydającego albo odnotowanie braku dokumentu tożsamości)

..... numer PESEL**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- oświadczenia .....
(imię i nazwisko osoby, która funkcjonariuszowi jest znana osobiście/innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dowodu osobistego, dokumentu paszportowego, podróży lub innego lub na podstawie oświadczenia osoby, która funkcjonariuszowi jest znana osobiście)

Rysopis

.....
(wpisać cechy rysopisu zatrzymanego w razie niemożności ustalenia tożsamości)

Przyczyna(-ny) zatrzymania

(szczegółowo opisać przyczynę(-ny) zatrzymania, ponadto w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego dokładnie ją (je) określić i podać kwalifikację prawną)

Oświadczenie osoby zatrzymanej:
Zostałem (-łam) poinformowany(-na) o przyczynach zatrzymania i o przysługujących mi prawach oraz o prawie wniesienia zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania do właściwego prokuratora.
Otrzymałem (-łam) pouczenie o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym (art. 244 § 5 Kpk)/pouczenie o uprawnieniach zatrzymanego w sprawie o wykroczenie (art. 46 § 7 Kpow).

.....
(podpis osoby zatrzymanej)

Po pouczeniu osoba zatrzymana oświadczyła:

.....

Oświadczenie osoby zatrzymanej w związku z zatrzymaniem:

.....

Oświadczenie osoby zatrzymanej o stanie zdrowia, z uwzględnieniem opisu i przyczyn ewentualnych obrażeń:

.....

Osoba zatrzymana była/nie była* badana przez lekarza:

.....

Do protokołu załączono

.....

(liczba i rodzaj załączników)

Omówienie skreśleń oraz poprawek i uzupełnień poczynionych w protokole

.....

Czynność zakończono:

g	g	m	m				
d	d	m	m	r	r	r	r

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty dotyczące treści protokołu oraz oświadczenie prowadzącego czynność, a także informacja o przyczynach odmowy złożenia podpisu przez osobę zatrzymaną lub osobę uczestniczącą w czynności .....

.....

.....

.....

Protokół osobiście odczytałem(-łam)/odczytano mi*

.....
(podpis funkcjonariusza SG)   (podpis osoby uczestniczącej w czynności)   (podpis osoby zatrzymanej)

Kopię niniejszego protokołu otrzymałem(-łam) .....
(podpis osoby zatrzymanej)

O zatrzymaniu zawiadomiono Prokuratora ..... w .....

telefonicznie/drogą teleinformatyczną*

g	g	m	m				
d	d	m	m	r	r	r	r

.....
(podpis funkcjonariusza SG)

Zatrzymanego(-ną) .....
przekazano* do dyspozycji Policji/Sądu*..... w ...../zwolniono*

g	g	m	m				
d	d	m	m	r	r	r	r

.....
(podpis funkcjonariusza SG)

* Niepotrzebne skreślić.
** Jeśli został nadany.
Znak X należy postawić w odpowiedniej kratce i w razie potrzeby uzupełnić treść.

ZAPOZNAŁEM SIĘ

.....
(nazwa i numer rejestru albo znak sprawy).....
(nazwa jednostki organizacyjnej SG prowadzącej sprawę)**PROTOKÓŁ ZATRZYMANIA NIELETNIEGO**

..... dnia ..... godz. ....
 (miejsowość) (dzień, miesiąc, rok) (godzina i minuta rozpoczęcia sporządzania protokołu)

.....
(stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza).....
(nazwa jednostki organizacyjnej SG)

działając na podstawie: art. 32g § 1 i 2 ustawy z dnia 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich –
 u.p.n./polecenia sądu/prokuratora*

w dniu ..... o godz. .... W .....
 (dzień, miesiąc, rok) (godzina i minuta) (adres lub inne określenie miejsca zatrzymania)

zatrzymał ..... syn/córka* .....
 (imię i nazwisko) (imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki)

Urodzonego(-ną)* ..... W .....
 (data urodzenia) (miejsce urodzenia)

Zamieszkałego(-łą)* .....
 (kod, miejscowość, ulica, nr domu, nr mieszkania miejsca zamieszkania lub pobytu)

Którego(-rej)* tożsamość ustalił na podstawie: .....
 (nazwa, seria i numer, data wydania dokumentu oraz nazwa organu wydającego albo odnotowanie braku dokumentu lub sposób ustalenia tożsamości)

nr PESEL**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rysopis: .....
 (wpisać cechy rysopisu zatrzymanego nieletniego w razie niemożności ustalenia jego tożsamości)

Przyczyna(-ny) zatrzymania nieletniego:

.....
 (szczegółowo opisać przyczynę zatrzymania z podaniem o popełnienie jakiego czynu karalnego podejrzewa się nieletniego oraz określić przesłanki uzasadnionej obawy ukrycia się nieletniego lub zatarcia śladów czynu karalnego albo, gdy nie można ustalić jego tożsamości)

Oświadczenie zatrzymanego nieletniego:

Nieletni w dniu ..... o godz. .... poinformowany o przyczynie zatrzymania oraz pouczony o przysługującym mu w związku z tym prawie do złożenia zażalenia do sądu rodzinnego na czynności naruszające jego prawa (art. 31a u.p.n.), skorzystania z pomocy adwokata, odmowy składania wyjaśnień lub odpowiedzi na poszczególne pytania, umożliwienia kontaktu z rodzicem albo opiekunem lub z adwokatem (art. 32g § 3 u.p.n.), oświadczył, co następuje:

.....
.....
.....
.....

.....
(podpis funkcjonariusza SG)

.....
(czytelny podpis zatrzymanego nieletniego)

Zatrzymany nieletni był/nie był* badany przez lekarza.

Oświadczenie zatrzymanego o stanie zdrowia: .....

.....
.....

Do protokołu załączono: .....
(liczba i rodzaj załączników)

.....
Omówienie skreśleń oraz poprawek i uzupełnień poczynionych w protokole: .....

.....
.....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty dotyczące treści protokołu oraz oświadczenie prowadzącego czynność, a także informacja o przyczynach odmowy złożenia podpisu przez zatrzymanego nieletniego lub osobę uczestniczącą w czynności:

.....
.....
.....
.....

Protokół osobiście odczytałem(-łam)/odczytano mi*

.....
(podpis funkcjonariusza SG) (podpis osoby uczestniczącej w czynności)

.....
(podpis zatrzymanego nieletniego)

Kopię protokołu otrzymałem w dniu ..... o godz. ....
(dzień, miesiąc, rok) (godzina i minuta)

.....
(czytelny podpis zatrzymanego nieletniego)

Zgodnie z art. 32g § 5 u.p.n. o zatrzymaniu nieletniego oraz o przyczynach jego zatrzymania, przysługującym mu prawie do: złożenia zażalenia do sądu na czynności naruszające jego prawa (art. 31a u.p.n.), skorzystania z pomocy

adwokata, odmowy składania wyjaśnień lub odpowiedzi na poszczególne pytania, umożliwienia kontaktu z rodzicem albo opiekunem lub z adwokatem (art. 32g § 3 u.p.n.), zawiadomiono:

ojca* ..... dnia ..... o godz. ....
(imię i nazwisko)
matkę* ..... dnia ..... o godz. ....
(imię i nazwisko)
opiekuna* ..... dnia ..... o godz. ....
(imię i nazwisko)

Rodzica/opiekuna prawnego o zatrzymaniu nieletniego zawiadomiono telefonicznie/osobiście*:

.....
(stopień, imię i nazwisko oraz podpis funkcjonariusza zawiadamiającego, w przypadku kontaktu telefonicznego - wpisać numer telefonu)

Zgodnie z art. 244 § 4 k.p.k., o zatrzymaniu nieletniego w dniu ..... o godz. ....
..... zawiadomiono prokuratora ..... z Prokuratury
..... w ..... telefonicznie/osobiście* lub poprzez
przesłanie protokołu zatrzymania nieletniego pocztą elektroniczną/faksem/doręczenie*

.....
(imię i nazwisko prokuratora, stopień, imię i nazwisko oraz podpis funkcjonariusza zawiadamiającego, w przypadku kontaktu telefonicznego - numer telefonu)

Zatrzymany nieletni został umieszczony w .....
(nazwa i adres policyjnej izby dziecka lub miejsca wskazanego przez sąd)

.....
dnia ..... o godz. .... przez .....
(stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza, nazwa jednostki SG)

Nieletniemu należy **uniemożliwić** kontakt z: .....
(dane osób, z którymi należy uniemożliwić kontakt nieletniemu)

Nieletniego przekazano: .....
(imię i nazwisko osoby, której przekazano nieletniego)

Zatrzymanego nieletniego zwolniono dnia ..... o godz. .... i przekazano
rodzicom/rodzicowi/opiekunowi* .....
(imię i nazwisko osoby, której przekazano nieletniego)

.....
(stopień, imię i nazwisko oraz podpis funkcjonariusza zwalniającego nieletniego) .....
(czytelny podpis rodzica lub opiekuna)

Objaśnienia:

* niewłaściwe skreślić

** jeśli został nadany

WZÓR

NAKAZ DOPROWADZENIA

1. Polecam doprowadzić:

Imię	Nazwisko	Obywatelstwo	Płeć	Data urodzenia	Numer dokumentu tożsamości

w dniu ..... w godzinach .....
z ..... do .....

2. Doprowadzenia dokonują:

a) dowódca grupy funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia

.....
(stopień, imię i nazwisko)

b) funkcjonariusze:

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

3. Uwagi o sposobie doprowadzania i osobie doprowadzanej/osobach doprowadzanych:

.....
.....
.....
.....

4. Doprowadzenie wykonuje się na podstawie:

- a) decyzji .....
b) postanowienia .....
c) zarządzenia.....

.....
(data, godzina, stopień, imię i nazwisko oraz podpis zarządzającego doprowadzenie)

5. Potwierdzenie doprowadzenia osoby/osób:

.....
.....
.....

.....
(data, godzina, stopień, imię i nazwisko oraz podpis przyjmującego doprowadzanego/nych)

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 106 i 138) przewiduje w art. 44 ust. 2, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2365, z późn. zm.) zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 2 ww. ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W związku z powyższym, zachodzi potrzeba zastąpienia obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1297) nowym rozporządzeniem, uwzględniającym rozwiązania wprowadzone ww. ustawą zmieniającą.

W treści nowego rozporządzenia w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, zwanym dalej „projektem”, uwzględniona została nowa jednostka organizacyjna Straży Granicznej - Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej. Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 projektu, doprowadzenie osób może zarządzić kierownik komórki organizacyjnej Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo – śledczych lub jego zastępca. Natomiast dla Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, podstawę zarządzenia doprowadzenia będzie stanowił § 13 ust. 1 pkt 1 nowego rozporządzenia.

W § 2 ust. 1 projektu wprowadzono rozwiązanie, zgodnie z którym, funkcjonariusz Straży Granicznej, przystępując do wykonywania czynności służbowych związanych z realizacją uprawnień, podaje swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, przyczynę podjęcia czynności służbowych, a na żądanie podaje podstawę prawną podjęcia czynności.

W § 4 ust. 1 pkt 4 projektu przyjęto, że inny dokument służący ustaleniu tożsamości osoby legitymowanej nie musi posiadać oznaczenia w postaci daty wydania oraz daty ważności. Jest to rozwiązanie podyktowane względami praktycznymi, gdyż wiele dokumentów, w tym np. książeczka żeglarska, czy legitymacja adwokacka, nie posiadają oznaczenia w postaci daty ważności.

W obecnie obowiązującym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, w § 7 funkcjonowało określenie „odpowiedni nośnik techniczny”, które nie było dostatecznie precyzyjne. Ponadto, czynność legitymowania, w większości przypadków, dokumentowana jest w systemie teleinformatycznym Straży Granicznej. W związku z powyższym, w § 7 projektu wprowadzono rozwiązanie, zgodnie z którym funkcjonariusz dokumentuje legitymowanie osoby w systemie teleinformatycznym Straży Granicznej lub w notatniku służbowym, lub na informatycznym nośniku danych lub sporządza notatkę służbową. Dodatkowo, zmodyfikowaniu uległ zakres danych, jakie funkcjonariusz Straży Granicznej zobowiązany jest zebrać oraz wpisać podczas dokumentowania czynności legitymowania. Zakres zbieranych danych obejmuje jedynie dane niezbędne do ustalenia tożsamości osoby, co wynika z celu samej czynności legitymowania. W związku z powyższym zrezygnowano z obligatoryjnego podawania adresu zameldowania lub zamieszkania. Ponadto, zakres ten został dopasowany do funkcjonalności systemu teleinformatycznego Straży Granicznej.

Ponadto dodany został jako załącznik nr 2 do projektu wzór protokołu zatrzymania nieletniego, co stanowi odpowiedź na sygnalizowaną przez oddziały Straży Granicznej potrzebę wprowadzenia takich rozwiązań. Projektowany załącznik nr 2 wzorowany jest na protokole zatrzymania nieletniego, wykorzystywanym przez funkcjonariuszy Policji.

W § 11 ust. 1 projektu uregulowany został przypadek wniesienia zażalenia do właściwego sądu na zasadność, legalność lub prawidłowość zatrzymania, natomiast w ust. 2 uregulowany został przypadek wniesienia zażalenia do właściwego prokuratora na sposób przeprowadzenia zatrzymania. Wprowadzenie w § 11 dwóch odrębnych ustępów podkreślone zostało, że obydwa zażalenia funkcjonują w sposób równoległy i od siebie niezależny.

W § 13 ust. 1 projektu uaktualniono katalog podmiotów uprawnionych do zarządzenia doprowadzenia osoby, poprzez dodanie dyżurnego operacyjnego dywizjonu Straży Granicznej (pkt 13) oraz kierownika zmiany strzeżonego ośrodka lub aresztu dla cudzoziemców (pkt 15). W § 16 ust. 2 pkt 3, poprzez dodanie dyżurnego operacyjnego dywizjonu, uzupełniono katalog osób dowodzących grupą funkcjonariuszy realizujących doprowadzenie. Obydwie wprowadzone zmiany mają na celu usprawnienie funkcjonowania dywizjonu oraz strzeżonego ośrodka lub aresztu dla cudzoziemców. W § 13 w ust 4 projektu wprowadzono zapis, zgodnie z którym, doprowadzenia osób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą być realizowane w sposób etapowy, tj. z udziałem dwóch lub więcej jednostek organizacyjnych Straży Granicznej. Ponadto, w celu wyeliminowania nieścisłości, nadane zostało nowe brzmienie § 14 ust. 2 projektu, zgodnie z którym doprowadzenie może być realizowane przez innych funkcjonariuszy przeszkolonych w zakresie dokonywania doprowadzeń, wyznaczonych imiennie przez zarządzającego doprowadzenie.

W § 16 ust. 3 projektu, określono, że funkcjonariusze dokonują doprowadzenia z odpowiednim do mogących wystąpić zagrożeń wyposażeniem i uzbrojeniem, rezygnując z wymieniań poszczególnych kategorii uzbrojenia, itp. W § 18 projektu przyjęto, że decyzję o liczbie funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia osób podejmuje zarządzający doprowadzenie, z uwzględnieniem realnych potrzeb w tym zakresie. Analogiczne rozwiązanie do zaproponowanego funkcjonuje w tym zakresie w Policji. Zgodnie z § 6 ust. 1 zarządzenia nr 360 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie metod i form wykonywania przez policjantów konwojów i doprowadzeń (Dz. Urz. KGP z dnia 6 maja 2009 r.) konwój wykonuje dwóch lub większa liczba policjantów z użyciem policyjnego środka transportu lub innego środka transportu. Jednakże decyzję o liczbie konwojentów wykonujących konwój podejmuje kierownik komórki organizacyjnej Policji realizującej konwój lub wyznaczony przez niego policjant (§ 6 ust. 4).

W § 20 projektu, w celu wyeliminowania pojawiających się trudności związanych z realizacją doprowadzeń samochodem osobowym, wprowadzono rozwiązanie zgodnie z którym, osobę doprowadzaną umieszcza się na tylnym siedzeniu, obok funkcjonariusza zajmującego miejsce za kierowcą lub pomiędzy funkcjonariuszami.

W § 25 projektu uregulowano sposób postępowania funkcjonariuszy Straży Granicznej przy dokonywaniu doprowadzenia osób specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego.

Załącznik nr 1 do rozporządzenia, określający wzór protokołu zatrzymania osoby, nie przewiduje obowiązku umieszczania informacji o wykorzystaniu lub użyciu środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Dotychczasowa praktyka pokazała, że jest to czynność zbędna, ponieważ ustawa z dnia 24 maja 2013 r. *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej* (Dz. U. poz. 628 z późn. zm.) nakłada obowiązek dokumentowania w notatce lub w notatniku użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. W związku z powyższym zbędne jest powtarzanie tej informacji w protokole zatrzymania osoby. Powyższe rozwiązanie będzie poza tym zbieżne z rozwiązaniami przyjętymi w policyjnym protokole zatrzymania osoby, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. *w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów* (Dz. U. poz. 1565).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23

grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Przedmiot regulacji zawartej w projekcie nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Nie zachodzi konieczność przedkładania projektu rozporządzenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów*.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jarosław Zieliński – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu plk SG Grzegorz Kasprzyk – Dyrektor Zarządu Operacyjno-Śledczego KGSG Straży Granicznej tel. 225004041 e- mail: sekretariat-zos@strazgraniczna.pl</p>	<p>Data sporządzenia 18.12.2018 r.</p> <p>Źródło Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2365, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: RD431</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2017 r. *o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2018 r. poz. 106 i 138) przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. *o Straży Granicznej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2365, z późn. zm.) zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 2 ww. ustawy *o Straży Granicznej*, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, tj. do dnia 27 stycznia 2019 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest zastąpienie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. *w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej* (Dz. U. poz. 1297) nowym rozporządzeniem, uwzględniającym rozwiązania wprowadzone ustawą z dnia 9 listopada 2017 r. *o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw*.

Projektowane rozporządzenie uwzględnia zmiany wynikające z utworzenia nowej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej - Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej oraz usuwa wątpliwości dotyczące interpretacji przepisów, powstałe podczas stosowania obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. *w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej*.

Z uwagi na to, że ustawa z dnia 24 maja 2013 r. *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej* (Dz. U. poz. 628 z późn. zm.) nałożyła obowiązek dokumentowania w notatce lub w notatniku użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, z załącznika nr 1 do rozporządzenia usunięto obowiązek umieszczania informacji o wykorzystaniu lub użyciu środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Ponadto, w związku z uprawnieniami Straży Granicznej wynikającymi z art. 32g ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2018 r. poz. 969) do rozporządzenia dodano załącznik nr 2 określający wzór protokołu zatrzymania nieletniego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt rozporządzenia zawiera rozwiązania stanowiące domenę prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

Funkcjonariusze Straży Granicznej	Funkcjonariusze realizujący czynności służbowe legitymowania, zatrzymywania i doprowadzania osób w Komendzie Głównej Straży Granicznej, 9 oddziałach SG, 97 placówkach SG i 2 dywizjonach SG.	Komenda Główna Straży Granicznej http://bip.kgsg.strazgraniczna.pl	Dostosowanie do zmian ustawowych kwestii związanych z realizacją niektórych uprawnień funkcjonariuszy Straży Granicznej
Osoby, wobec których będą podejmowane czynności legitymowania, zatrzymania i doprowadzania	niemożliwe do oszacowania		

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt rozporządzenia został zamieszczony, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został przekazany do zaopiniowania Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, Instytutowi na Rzecz Państwa Prawa, Fundacji Panoptikon, Stowarzyszeniu Amnesty International oraz Stowarzyszeniu Interwencji Prawnej. Projekt został również przekazany Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Uwagi zgłosiła Helsińska Fundacja Praw Człowieka, które omówione zostały w załączonym raporcie z konsultacji.

Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie wywierać wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Lącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Nie dotyczy.

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na wymienione powyżej obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Po wejściu w życie projektowanej regulacji.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na zakres regulacji nie ma potrzeby ewaluacji efektów proponowanych rozwiązań i stosowania mierników.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

